

Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan seminaari
Varhaiskasvatus ja perusopetus edistämään tyttöjen ja poikien tasa-arvoa
torstaina 27.10.2011, klo 12–16, Säätytalo, Helsinki

Miten huomioida sukupuolten tasa-arvo ja monikulttuurisuus kasvatuksessa?

VTT, tutkija Veronika Honkasalo
Nuorisotutkimusverkosto

Monissa pohjoismaisissa tutkimuksissa on nostettu esille, kuinka sukupuolten tasa-arvon suurimmat kiistat liittyvät tällä hetkellä monikulttuurisuuden huomioimiseen. Kädenvääntöä käydään muun muassa siitä, millä tavalla vähemmistötaustaiset naiset ja tytöt pääsevät itse vaikuttamaan sukupuolten tasa-arvon sisältöihin ja määrittelyihin, jotta enemmistö ei puhuisi heidän puolestaan. Keskustelu on monella tapaa haastavaa siitäkin syystä, että sekä sukupuolten tasa-arvon että monikulttuurisuuden määrittelyistä ei aina olla yhtä mieltä. Ne ovat käsitteinä hyvin kiistanalaisia ja muuttuvaisia.

Suomalaisen tasa-arvon yhteydessä on kuitenkin tapana mainita, että se on muiden pohjoismaiden tapaan maailmanlaajuisesti huippuluokkaa. Puhe sukupuolten tasa-arvosta kansallisena ominaisuutena rakentaa siten myös suomalaisuutta ja ”me-henkeä”. Samaan aikaan on todettu, että yksi sukupuolten tasa-arvon haasteita on se, että nuori sukupuoli on sosiaalistettu uskomaan, että tasa-arvo olisi jo toteutunut tosiasia.

Pohdin esityksessäni, kuinka avointa sukupuolten tasa-arvo on kulttuuriselle dialogille ja kenen ehdoilla tasa-arvon sisältöjä määritellään. Pohjaan esitykseni keväällä 2011 valmistuneeseen väitöskirjatyöhöni, jossa tarkastelin sukupuolten tasa-arvoa ja monikulttuurisuutta nuorisotyön kentän näkökulmasta. Pohdin esityksessäni erityisesti, miten käsitykset kasvatuksesta muuntuvat, kun kyseessä on monikulttuurinen ympäristö. Mitkä kasvatuksen arvot määritellään ”suomalaisiksi”, mitkä arvot asettuvat kiistanalaiseen valoon? Millä tavalla vanhemmuudesta ja perheestä keskustellaan monikulttuurisuuden ja kasvatuksen yhteydessä? Entä miten edistää sukupuolten tasa-arvoa ja monikulttuurisuutta samanaikaisesti?